

Wizyta francuskich dostojników Kościoła w Krakowie: Młodzież szk. średnich składa hołd na dziedzińcu zamkowym na Wawelu dostojnym gościom z Francji. Fot. am. St. Leo.

dynów oraz św. Anny, ten o którym powiedział Napoleon, iż gdyby mógł „na dłoni przenieść by go do Paryża”.

Wspaniały widok na panoramę Wilna rozciąga się z zamkowej góry oraz „Trzy Krzyże”. Szczególnie widok z góry zamkowej ludzaco przypomina widok jaki otwiera się na Łódź z Wysokiego zamku. Na górze trzykrzyskiej wybudowano po wkroczeniu Niemców do Wilna trzy krzyże, których Rosjanie wzniesić nie pozwolili. Są one artystycznie pomysłową kompozycją artysty rzeź. Ant. Winulskiego, który w obronie Wilna przed bolszewikami położył życie.

Wysławiające wyjaśnienia, jakich udzielali uczestnikom wycieczki dziennikarzy p. delegat rządu i kurator p. Gąsiorowski wskazują na obecny stan ziemi wileńskiej.

W pierwszym rzędzie interesującą jest statystyka szkolnictwa w okręgu szkolnym wileńskim. W wileńskim okręgu szkolnym znajduje się obecnie szkół powszechnych 1264, w tem polskich publicznych 1057, prywatnych 51, białoruskich publ. 30, litewskich: publicz. 28, prywat. 40. Szkoły żydowskie są tylko prywatne, w tej liczbie jest 21 żydowskich-żargonowych, 32 żydowsko-hebrajskie. Szkół powszechnych rosyjskich publicznych nie ma, jest tylko jedna szkoła prywatna. Co do seminarjów naucz. to istnieje ich 8: 5 polskich publ. i prywat. litew. i prywat. żydowsko-żargonowe i 1 prywat. żydowsko-hebrajskie. Szkół średnich w okręgu szkolnym wileńskim jest 39, w tem 21 polskich (11 państw. 6 prywatnych i 4 prywat. z prawem publicznych szkół śr.) 5 żydowskich żargon. 1 żyd.-hebr. 3 rosyjskie, 2 białoruskie i 1 litewskie. Wszystkie te szkoły z językiem wykładowym nie polskim są prywatne bez praw szkół rządowych. Jak z tego widać szkolnictwo średnie mniejszości narodowych nie jest bynajmniej fortyfikowane, ale zupełnie wyraźnie tępiące. Białorusin bowiem, Litwin, czy Rosjanin chcący uczęszczać w Polsce na uniwersytet musi kończyć szkołę średnią z językiem wykładowym polskim a nie swym rodzinnym. Sprawa ta, która oczywiście nie przyczynia się wcale do polepszenia się stosunku mniejszości

narodowych do nas, niewątpliwie ulegnie przy obecnej rewizji polityki rządu do mniejszości zmianie na lepsze, dając im większą wolność samoistnego rozwoju.

Święto korpusu kadetów we Lwowie: Kadeci ze sztandarem otrzymanym w dn. 3 maja 1923 r. od weteranów z r. 1963, którzy złożyli swoje stare godło w ręce przyszłych budowniczych armii polskiej. Fot. Jan Bienecki.

Na terenie wileńskiego okręgu administracyjnego funkcjonują samorządy gminne wiejskie i miejskie oraz samorządy powiatowe. Samorządy gminne zostały wprowadzone na wileńszczyźnie w 1919 roku, powiatowe zaś w 3 powiatach b. Litwy środkowej: wileńsko-trockim,

Sanatorjum i Zakład Wodolecznicy Dra KUPCZYKA Kraków, Szulskiego 11.

Telefon 1295.

Choroby układu nerwowego, żołądka i kiszek, serca, cukrzyca, reumatyzm

świeciańskim i ożmiańskim, w r. 1921 zaś w 4 powiatach odłączonych od województwa nowogródzkiego (braclawskim, dunilowickim, oszmiańskim i wilejskim) od końca 1922. W tych siedmiu powiatach, zamieszkałych przez milion niespełna ludności skład narodowościowy przedstawia się następująco: na ogólną liczbę 1175 radnych, Polaków jest 756 (63,4%), Litwinów 66 (5,6%), Białorusinów 336 (28,6%), innych narodów 17 (1,4%). Na ogólną ilość członków sejmików powiatowych w tych 7 powiatach, co stanowi 229 osób wypada Polaków 184 (80,4%), Litwinów 6 (2,6%), Białorusinów 37 (16,1%). Działalność tych samorządów staje się coraz intensywniejsza.

Również praca samorządów powiatowych wydała już duże rezultaty. Obecnie jednak samorządy te przechodzą ciężki kryzys finansowy. Ponieważ samorządy powiatowe wileńskie nie mogą ponieść kosztów utrzymania policji państwowej zwrócili się one za pośrednictwem delegatury rządów do ministerstwa spraw wewnętrznych o zwolnienie ich z tego ciężaru.

Przy delegacie rządu w Wilnie został też zorganizowany oddział sztuki w listopadzie 1922 po zamianowaniu konserwatorem na ziemi wileńskiej prof. Jerzego Romera. W dziele tym w tak krótkim czasie dokonano już wiele. Przeprowadzono więc pracę nad gromadzeniem materiałów do ewidencji i inwentaryzacji zabytków, dalej na podstawie wykazów sporządzonych przez poszczególne starostwa opracowano katalog wszystkich najważniejszych zabytków ziemi wileńskiej, z których następnie sporządzono mapę.

Na terenie wileńszczyzny istnieje zarejestrowanych zakładów przemysłowych 250, folwarków zaś ponad 100 morgowych 3 tysiące.

Zwiedzając Wilno niemożna — rzecz prosta — wycieczka przedstawicieli prasy pominać wystawę prac z dziedziny fotografii prof. Jana Bulhaka. Prof. Bulhak, który sam oprowadzał wycieczkę po swej wystawie perłami swymi pracami sztukę fotograficzną na zupełnie nowe tory. Jego albumy z widokami Polski, wśród których zdjęcia pejzażowe są bez przesady arcydziełami i winny iść zagranicę jako świetny środek propagandowy.

Na zakończenie nie mogę wspomnieć, iż wycieczką z poważnym poświęceniem opiekował się przez cały czas p. Konstanty Bukowski, prezes wileńskiego syndykatu dziennikarzy, po uniwersytecie oprowadzał wycieczkę prof. Koszczyk, zaś po zabytkach Wilna prof. Julian Kłos.

red.

PŁASZCZE GUMOWE I IMPREGNOWANE
A. BROSS
Kraków, Floryańska 44.

Narożnik obok Bramy Floryańskiej.

Święto korpusu kadetów we Lwowie: Dnia 1 czerwca odbyła się defilada korpusu kadetów, z okazji skończenia roku szkolnego przed generałem broni Józefem Hallerem. 1) Przyjmują defiladę gen. br. Józef Haller, gen. dyw. Malczewski, ppułk. Żebrowski, komendant korpusu i grono oficerów profesorów. 2) Po defiladzie gen. Haller przemawia do kadetów. Fot. J. Bienecki.